

Izobr. društvo v Laškem vabi vse člane na redni občinski zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 1. junija, po ranem opravilu v kaplaniji. — Odbor.

VIII.

Sedaj sta brata milijonarja, kot listja polno je denarja — kaj srečo je to povzročilo? To milo »Zlatorog« je bilo!

Gospodarstvo.

Davkoplačevalcem! Pristaši, davkoplačevalci na Polensaku, pri Sv. Lovrencu, v Majšpergu in iz nekaterih drugih krajev so se mi pritožili, da kljub izjavam in naredbam g. dr. Savnika, delegata ministrstva financ za Slovenijo, dobivajo od davčnih uradov čake, kjer je zaznamovana le svota, a niti najmanjše ne vrsta in ne doba plačanja davkov. Bil sem pretekle dni osebno pri g. delegatu in ta je naročil, naj davkoplačevalci takšne slučaje javijo naravnost njemu, ali pa svojim poslancem, da jih ti naznani g. delegatu. On bo napravil po svoji lastni odločbi izjavi že red, kajti čudno bi res bilo, da pri našem popolnem davčnem ustroju davkoplačevalci ne bi smeli ali ne bi mogli dobiti pregledno označeno, katere vrste davka, za katere parcele in za katero dobo plačajo, ko uvažajo sedaj že celo v Srbiji pregledne knjižice, in v njih raznamovano posebej državne, okrožne in občinske davke in doklade. Slovenski poslanci so ta red dovolj jasno in določno zahtevali. Naslov delegata je: G. dr. Savnik, delegat ministrstva financ za Slovenijo, Ljubljana. Naslovi poslancev so somišljenikom itak znani. Navesti je treba ime, katastrarno občino in številko, ali pa naravnost poslati ček kot dokaz. — Ivan Vesenjak.

Stajerski nemški vinogradniki proti uvozu vina iz Slovenije v Avstrijo. V Ernovžu (Ehrenhausen) poleg Spilja se je v nedeljo, dne 4. maja vršilo veliko protestno zborovanje vinogradnikov nemške Stajerske proti nameravanemu uvozu vina iz Slovenije v Avstrijo. Zborovanje se je udeležilo nad 1000 ljudi iz vseh vinorodnih krajev Stajerske. Sklenili so, da naj se pri sklepanju trgovinske in carinske pogodbe z Jugoslavijo na noben način ne dovoli uvoz vina iz Slovenije po nižji carini. Poslali so oster protest stajerski in dunajski vladi. Povod za ta protestni zbor je dal članek v listu »Landwirtschaftliche Mitteilungen«, v katerem je bilo objavljeno, da namerava pri trgovinsko-carinskih pogajanjih Avstrija uvozno carino na vina iz Slovenije znižati na eno četrtino dosedanje carine. Nemški vinogradniki trdijo, da pridela Avstrija za svoje potrebe dovolj vina. Glavno besedo na shodu je imel poslanec »bauernbündler« Gartner iz Strasa.

Uspeh licencovanja plemenskih bikov v mariborskem okraju. Bikov se je prignalo skupaj 87. Od teh je bilo po pasmah: marijadvorskih 14, marijadvorskih križancev 15, pingavskih križancev 30, tuje pasme 28. Od teh so bili licencovani: marijadvorci 29, marijadvorski križanci 11, pingavski križanci 9, nesposobnih skupaj 38. Darila so so pripoznala sledečim bikorejem: po 400 din.: Srečko Robič, veleposestnik, Limbuš; po 350 din.: Pašniški drugi Limbuš-Ruše; po 285 din.: upraviteljstvu grofa Meran, Vrhovci; Jerneju Frangež, posestniku, Bohova; po 230 din.: Josipu Terčel, posestniku, Grušene; Francu Plešič, posestniku, Pernica; bar. Piju Twickel, Krčevina; Ivanu Jug, posestniku v Rušah, za 2 bika a 230 din., je 460 din.; po 220 din.: Francu Vičnik, posestniku, Zgor. Duplek; po 180 din.: Henriku Majer, pos. v St. Ilju v Sl. gor.; Jaremskemu dvoru v Polički vasi; upravi samost. Sv. Lamprecht v Svečini; Francu Pristernik, pos., Spodnje Radvanje; po 160 din.: Matjažu Divjak, pos. v Orehovi vasi; Kat. Brglez, pos. v Račah; Francu Vičnik, pos. v Zg. Dupleku; po 100 din.: Vetrinskemu dvoru, Limbuš; Miroslavu Ockerl, pos., Srebotje; upravi kn.-šk. posestev v Radvanju; upravi kn.-šk. posestev v Lajtersbergu; Henriku Majer, pos. v St. Ilju v Slov. gor.; Leopoldu Zupančič, pos., Jelenče; baronu Piju Twickel, Krčevina; po 60 din.: Antonu Vernik, pos., Hoče; Ludoviku Rečnik, pos. Hoče; Za prigon nelicencovanih hin neobdarovanih bikov se bo izplačala svota 1000 din.

Oddaja subvencijskih mrjascev. Oblastna uprava v Mariboru namerava to leto podpirati preskrbo dobrih plemenskih mrjascev. Oddajala jih bo v starosti 3—5 mesecev, nabavljala pa v domačih vzrejevališčih. Država bi prispevala približno polovico nakupnega zneska in sicer do 500 din. Ostali del kupnine in stroške plača naročnik pri prevzemu živali. Prošnje se morajo vložiti potom občine, kmetijske podružnice ali okrajnega zastopa. Priložiti je pravilno podpisano zavezno pismo, na katerem potrdi dotični urad: 1. da je mrjasec potreben v dotičnem okraju, 2. da je prošilec svinjerejec in 3. da prevzame vso odgovornost za prevzete in plačilo živali. Prošnje je vložiti do 10. junija t. l. na naslov: Veliki župan, oddelček za kmetijstvo v Mariboru.

Ormoški okrajni zastop priredi dne 31. t. m. na mestnem sejnišču v Ormožu razstavo goveje živine pingavske pasme. Namen razstave je, da se na eni strani zainteresira domače živinorejce, da se še z večjo vneto oklenejo te panoge domačega gospodarstva; na drugi

strani pa, da se pokaže javnosti in merodajnim faktorjem stanje naše živinoreje in uspeh poveljnega dela. Otvoritev razstave ob 10. uri dopoldne. Z ozirom na ugodne železniške zveze se pričakuje mnogobrojen obisk.

Mariborsko sejnsko poročilo. Prignalo se je: 14 konj, 11 bikov, 171 volov, 391 krav, 21 telet in 1 koza. Skupaj 609 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejm dne 13. maja so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 12.75—13.25 din., poldebili voli 12—12.50, plemenski voli 10—11, bikji za klanje 9.50—12.50, glavne krave debele 10.50—12, plemenske krave 8—10, krave za klobasarje 7.25—8.50, molzne krave 9—11.50, breje krave 9—11.50, mlada živina 13.75—14.

Mariborsko sejnsko poročilo. Na svinjski sejem dne 16. t. m. se je pripeljalo 554 svinj, 7 ovc, 2 kozlička in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 150—250 D, 7—9 tednov stari 275—400 D, 3—4 mesece stari 625—700 D, 5—7 mesecev stari 825 do 950 D, 8—10 mesecev stari 1075—1200 D, 1 leto stari 1450—1600 D, 1 kg žive teže 17.50—18.75 D, 1 kg mrtve teže 20—25 D, 1 koza 200—250 D, 1 ovca 200 D, 1 kozlič 70—75 D.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso 22—27 d., meso od bikov, krav in telic 19—21, telečje meso 21—30, svinjsko meso sveže 30—35 din.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesa I 25—27 din., II 22—24 din., III 19—21 din. Teletina I je po 26—30 din., II 19—24 din. Svinjina je po 27.50—35 din. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I 14—17 din., II 10—12 din. — Kože: 1 komad konjske kože 150—225 din., 1 kg goveje kože 17.50—20 din., telečje 30—32.50 din., svinjske 12.50 din., gornjeja usnja 120 din., podplatov 80—125 din. — Perutnina: 1 komad piščanca majhen 35 din., večji 38.50 din., kokoš 55—85 din., raca 50—62.50 din., gos 100 din., puran 100—120 din., domač zajec majhen 45 din., večji 50 din. — Jabolka so po 7—13 din. 1 kg. — Zito: 1 kg pšenice 3.50 din., rži 3.25 din., ječmena 3 din., ovs 3 din., koruze 3 din., prosa 3.50 din., ajde 3 din., fižola 5—7 din., graha 14 din., leče 14—24 din. — Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 6 din., št. 2 5.75 din., št. 5 5 din., št. 6 4.50 din., št. 7 4 din., prosene kaše 7.50 din., ješpenja 7 din., otrobov 2 din., koruzne moke 4 din., koruznega zdroba 4.50—6 din., pšeničnega zdroba 7 din., ajdove moke št. 1 8 din., št. 2 7 din., kaše 6 din., ržene kave 10—15 din., cikorie 25 din. — Krma: 1 q sladkega sena 90 din., ovsene slame 52.50—75 din. — Kurivo: 1 kubični meter trdih drv 200 din., mehkih drv 175 din., 1 q trboveljskega premoga 42—45 din., velenjskega 27—30 din., 1 kg oglja 1.50—2 din., koksa 1—2 din. — Glavnata solata je 1 kg po 3—5 din., 1 kg starega zelja stane 1 din., 1 komad karfirole 0.25—1 din.

»Domači vrte«, spisal M. Humeč. Praktični navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena brošurani knjigi 48 D, vezani 60 D. — Nad 20 let je poteklo od zadnje izdaje Koprivnikovega »Domačega vrtnarja« in bil je skrajni čas, da smo dobili končno toliko potrebno in vsestranski zaželeno novo delo, s katerim bo izpolnjena občutna vzel v naši vrtnarski književnosti. Lična, 200 strani obsega joča knjiga obseza vse, kar je treba znati praktičnemu vrtnarju o tej panogi kmetijstva. V uvodu nas seznanja g. pisatelj s temeljnimi pojmi o rastlinskem življenju, razpravlja nato o uredbi domačega vrta, velikosti, zemlji, legi, razdelitvi, vrtnarskem orodju, gnojilih, pripravi zemlje, obdelovanju in gnojenju, glavnih vrtnarskih opravilih, vrstivi vrtnih sadežev, setvi, presajanju, okapanju, namakanju, škodljivcih, boleznih itd. Drugi del obravnava posebno vrtnarstvo: pridelovanje in kulturo kapusnic, sočivja ali stročnic, solat in špinacnic, korenaste zelenjadi, čebulnic, bučnic, paradižnikov, paprike, jajčevca, šparglja, hrena, rabarbare, raznih kuhinjskih dišavnic in zaključuje z navodilom, kako spravljamo in shranjujamo zelenjad za zimo. Posebno poglavje je posvečeno sadnemu drevju na domačem vrtu in nas navaja k pravilni izbiri sadnih plemen, sort in oblik, razvrstitvi, negovanju, varstvu in vsemu, kar je ljubitelju sadjarstva potrebno vedeti. V jedrnat in pregledni obliki je popisano v nadaljnjem okrasno rastlinje, cvetlice, vrtnice, lepoticno drevje in grmovje, ovijalke in vspenjalke, naprava vrtnih trate in drugo. Castilci sobnih cvetlic najdemo v knjigi napotke, kako se sobne cvetlice vzgajajo, sade, zalivajo, gnoje, presajajo, varujejo pred boleznimi in zajedalci, dočim bo zlasti začetnikom dobrodošel pregled vrtnarskih opravil v posameznih mesecih tekom leta. Jasno in poljudno vsebino ponazorjujejo poleg dveh krasnih barvnih prilog nebrojne izvirne slike, načrti zelenjadnih in lepoticnih vrtov, razpredelnice z najvažnejšimi podatki o setvi, saditvi in obdelovanju zelenjadnih rastlin, množini in uporabi umetnih gnojil itd. Knjigo bo prebiral gotovo vsak še tako skromen vrtnar in ljubitelj vrtnarstva z največjim pridom in jo priporočamo najtopleje vsem, ki se pečajo z vrtnarstvom po kmetih in po mestih, zlasti tudi šolskim vrtnarjem osnovnih in kmetijsko-nadaljevalnih šol, katerim bo vester in zanesljiv svetovalec. Gojencem in gojenkam naših kmetijskih, odnosno gospodinjstev šol bo »Domači vrte« izvrsten učni pripomoček in bo klajšal v znatni meri pouk v tej stroki. Vobče bi ne smela manjkati odlična knjiga v nobeni slovenski hiši! — Profesor Josip Priol.

Žitni trg. Položaj na žitnih trgih v naši državi je nespremenjen. Izvoza ni, domači konzum ne kupuje, pasivne kraje pa zalagajo italijanski izvozniki s cenejšo moko. Zadnje čase se govori, da namerava vlada znižati prevozno tarifo na železnicah za žito, kakor jo je znižala pri prevažanju lesa. Ta ugodnost bi bila nujno potrebna, ker le potem bi bilo zopet malo izgleda, da se uvoz oživi. Cene padajo skoro vsem žitnim vrstam. Pšenica je padla v ceni celo v Vojvodini, v Bački se prodaja po 300—315 din., v Slavoniji po 300—305 din. Istotako je pa-

dla cena koruze. V Bački se dobi že po 220—225 din. Cvrsto ceno je obdržal edino le oves, plačuje se po 275—290 din.

Hmelj. I. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod. Zalec, dne 1. maja 1924. Rez hmelja se je letos izvrševala ne pri najugodnejšem vremenu. Hmeljska korenika je dobro prezimila in ima že obilo poganjkov. Sedaj se postavljajo drogi ter napeljujejo in napenjujejo žice v žičnih nasadih. Gnojenje se je izvrševalo deloma že jeseni, deloma se izvršuje sedaj. Letos se je izvanredno mnogo umetnega gnojila uporabljalo. V zgodaj obrezanih nasadih se vidijo že po pol metra dolgi poganjki. Zjutranja temperatura znaša povprečno le 5 stopinj R. — Društveno vodstvo.

Tajništvo SLS v Mariboru sporoča dotičnim, ki so v pisarni tajništva oddali stare 10dinarske bankovce (kovače) v zamenjavo, da zamenjane bankovce ob priliki v tajništvo dvignejo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 80 din., francoski frank stane 4.42 din., za 100 avstrijskih kron je plačati 11 para, za 100 čehoslovških kron 235 din. in za 100 laških lir 359 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.955 centimov.

MALA OZNANILA.

Sodarske pomočnice sprejme pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu v hiši Fr. Repič sodarski mojster, Ljubljana, Kolizejska ulica 18. 614 4—1

Išče se k triletnemu otroku šoli odrasla vsaj nekoliko omikana deklica iz priproste in poštene hiše k trgovcu na deželo. Ponudbe pod »Zanesljiva« na upravnistvo. 679

Kolarskega vajenca sprejme takoj Vinko Ksela, kolar v Rušah. 675

Samskega sodarskega pomočnika sprejme takoj s hrano in stanovanjem Jakob Kolarič, sodar, Sv. Barbara pri Mariboru. 674

Pridno dekle za pohišna dela in k dvema otrokoma in eno pošteno dekle za kuhinjska dela sprejme g. Avgust Sporn, založba piva, Rogatec. 677 2—1

Vdova z enim otrokom, vajena vsakega dela, išče službo. Perkič, Maribor, Kacijančeva ul. št. 20. 649

Iščem nčenko za trgovino z mešanim blagom na deželi pri farni cerkvi, ne pod 15 leti, močno in zdravo, poštenje in računstvo glavna stvar. Trgovina Humer, Poljsnik-Sava. 647 3—1

Oče s 4 otroci išče službo občinskega tajnika, je popolnoma izveščen v uradni službi, ima 20letno kanclarsko prakso. Ponudbe prosim pod »Občinski tajnik« na upravo. 655 2—1

Iščem kmečko žensko nad 30 let staro za gospodinjstvo proti dobri plači. Naslov v upravnistvu. 661 2—1

Vajence se sprejme v trgovino z mešanim blagom R. Polž v Lajtersbergu, s stanovanjem in hrano. 667 3—2

Radi smrti svoje žene prodam posestvo, 27 oralov: njive, travnik, gozd, vsakega tretjina, po želji z vsem, kar stoji in leži. Anton Jager v Cerovcu 16, p. Sv. Jurij ob juž. žel. 660 2—1

Po parcelah se izlicitira košnja na travniku gospe Oehm v Peklu v nedeljo, 25. maja ob dveh popoldne. 653

Prekliče. Podpisani prekličem in obžalujem vse raztaljive besede, katere sem govoril o Janezu Brčiću, pos. sinu v Partinju, ter se mu zahvalim, da je odstopil od tožbe. V Partinju, dne 13. maja 1924. Janez Zvajkar. 658

Prodaja se velika hiša z dvema vhodoma in številki, na vogalu ulice stoječa, v Ljubljani v bližini središča mesta. Ima 1 veliki dvor, 1 zadnjo hišo, 1 mizarsko delavnico, 1 brivniški lokal, 1 gostilno, 25 eno- do trisobna stanovanja. — Kupna cena je 550.000 D, t. j. 2.200.000 K. — Dopisi le v kuvertih na nadučitelja g. M. Breznika, Vila 29, cesta na Rožnik v Ljubljani. 666

Rudolf Štibere, krojaški mojster v Mariboru, Aleksandrova c. 40 se priporoča čast. duhovščini za nabavo obleke, zlasti talarjev in šmizete gotove. Priporoča ga duh. društvo »Vzajemnost«. 665

Dobro ohranjena vrtna garnitura se prodaja. Pogleda se lahko Maribor, Koroška cesta 101. 668

Denar prišedite, ako si naročite štedilnike (Sparherd) in železne postelje pri Jožefu Jevšek, ključavničar v Slivnici pri Mariboru. Popravlja vse poljedelske stroje in alfe. Delo je dobro in zelo poceni. Odlikan z srebrno kolajno in častno diplomom. 662

Kupim večje množine pristnega ljutomerskega vina iz leta 1921 in sedajšnjega. Ponudbe z vzorcem in ceno je poslati na naslov Pačnik, vel. trg. z vinom, Laško pri Celju. 646 2—1

V Sp. Hudinji št. 7 se prodajo: 3 plugi z železnimi kolesi in 1 celi železni s čevastim gredjem (novega tipa) So poizkušeni in priporočani kot najboljši. Celi plug s kolesi tehtal okoli 40 kg. 664

Posestvo, sedem oralov: njive, travnik, sadonosnik, gozd, dvoje poslopij primernih za lesno trgovino v Gornji Poljskavi 11 se prodaja. 650

Prodaja se travnik, dva orala s košnjo. Polička vas 47, p. Jarenina. 672

Prodaja se lepo posestvo, 6 oralo, s celo letino. Ploč, Polička vas 49, p. Jarenina. 673

Sadjevec 12 hl in lep na pol pokrit voz je na prodaj. Naslov v upravnistvu. 682 2—1

Malo rabljena v dobrem stanju se nabavajoča matilnica in žrnice na gepelj za prodati. Cena 30.000 kron. Vpraša se pri Fran. Jarh. Imeno p. Podčetrtek. 682

Hrastove hlode, les za papirnice in 5 vagonov orehovitih hlodov se kupi proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na trdnico Vinko Krstan, Maribor, Maistrova ulica št. 13. 676

Izvrstna sladka trava, 7 oralov, se prodaja na Janeževskem vrhu pri Ptuj. Vpraša se pri Franju Toplak, Janežovski vrh 101 ali pri g. Mariji Vasle, Tezno 7, Maribor. 684

Šivalni stroj, veliki Singer, se prodaja za 3.500 din. Maribor, Koroška cesta 19. 683

Kupim hišo ali majhno posestvo v bližini mesta za 100 tisoč kron. Prodajalec lahko uživa stanovanje in posestvo do smrti. Ponudbe pod »Preklicen do smrti« na upravo lista. 612 2—1

Na prodaj posestvo sredi vasi z lepo zidano hišo, zidanim gospodarskim poslopjem, vse v najlepšem stanju, povsod električna razsvetljava, po ugodni ceni takoj. Naslov po vse uprava. 648

Posestvo v okraju Sv. Lenart v Slov. gor., osem oralov zemlje: vinograd, travniki, sadonosnik, gozd, z lepimi poslopji, vse v najlepšem stanju, se ugodno prodaja. Naslov v upravnistvu. 626 2—1

Za posestvo ca 90 oralov, ob- stoječe iz travnikov in njiv na Gorenjskem, išče se zanesljiv in vester, v konje, živino, sadjereji in poljedelstvu popolnoma izurjen, oženjen oskrbnik brez otrok, ki tudi sam dela, med tem ko njegova soproga vodi gospodinjstvo in je večer prašičereje in kurjereje. Vstop tekom meseca junija. Plača po dogovoru. Reflektanti naj stavijo ponudbo z navedbo izobrazbe in prakse, kakor plačilnih zahtev, na upravo lega lista. 583